

|                                   |                                         |
|-----------------------------------|-----------------------------------------|
| <i>Rodzaj dokumentu:</i>          | <b>Zasady oceniania rozwiązań zadań</b> |
| <i>Egzamin:</i>                   | <b>Egzamin maturalny</b>                |
| <i>Przedmiot:</i>                 | <b>Język angielski</b>                  |
| <i>Poziom:</i>                    | <b>Poziom podstawowy</b>                |
| <i>Forma/Formy arkusza:</i>       | MJA-P1_1P-202 (wersja A, wersja B)      |
| <i>Termin egzaminu:</i>           | Termin główny – czerwiec 2020 r.        |
| <i>Data publikacji dokumentu:</i> | 3 sierpnia 2020 r.                      |

## Rozumienie ze słuchu

## Zadanie 1.

| Wymagania ogólne                                                                                                                                       | Zadanie | Wymagania szczegółowe                                 | Poprawna odpowiedź |   |
|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------|-------------------------------------------------------|--------------------|---|
|                                                                                                                                                        |         |                                                       | Wersja arkusza     |   |
|                                                                                                                                                        |         |                                                       | A                  | B |
| II. Rozumienie wypowiedzi.<br><br><i>Zdający rozumie proste, typowe wypowiedzi ustne, artykułowane wyraźnie, w standardowej odmianie języka [...].</i> | 1.1.    | 2.3. Zdający znajduje w tekście określone informacje. | F                  |   |
|                                                                                                                                                        | 1.2.    |                                                       | F                  |   |
|                                                                                                                                                        | 1.3.    |                                                       | T                  |   |
|                                                                                                                                                        | 1.4.    |                                                       | F                  |   |
|                                                                                                                                                        | 1.5.    |                                                       | T                  |   |

## Zadanie 2.

| Wymagania ogólne                                                                                                                                       | Zadanie | Wymagania szczegółowe                                | Poprawna odpowiedź |   |
|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------|------------------------------------------------------|--------------------|---|
|                                                                                                                                                        |         |                                                      | Wersja arkusza     |   |
|                                                                                                                                                        |         |                                                      | A                  | B |
| II. Rozumienie wypowiedzi.<br><br><i>Zdający rozumie proste, typowe wypowiedzi ustne, artykułowane wyraźnie, w standardowej odmianie języka [...].</i> | 2.1.    | 2.1. Zdający określa główną myśl tekstu.             | E                  | A |
|                                                                                                                                                        | 2.2.    | 2.1. Zdający określa główną myśl tekstu.             | A                  | E |
|                                                                                                                                                        | 2.3.    | 2.5. Zdający określa kontekst wypowiedzi.            | D                  | B |
|                                                                                                                                                        | 2.4.    | 2.4. Zdający określa intencje nadawcy/autora tekstu. | B                  | D |

## Zadanie 3.

| Wymagania ogólne                                                                                                                                       | Zadanie | Wymagania szczegółowe                                 | Poprawna odpowiedź |   |
|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------|-------------------------------------------------------|--------------------|---|
|                                                                                                                                                        |         |                                                       | Wersja arkusza     |   |
|                                                                                                                                                        |         |                                                       | A                  | B |
| II. Rozumienie wypowiedzi.<br><br><i>Zdający rozumie proste, typowe wypowiedzi ustne, artykułowane wyraźnie, w standardowej odmianie języka [...].</i> | 3.1.    | 2.3. Zdający znajduje w tekście określone informacje. | A                  | B |
|                                                                                                                                                        | 3.2.    |                                                       | A                  | C |
|                                                                                                                                                        | 3.3.    |                                                       | B                  | A |
|                                                                                                                                                        | 3.4.    | 2.1. Zdający określa główną myśl tekstu.              | B                  | C |
|                                                                                                                                                        | 3.5.    | 2.4. Zdający określa intencje nadawcy/autora tekstu.  | A                  | C |
|                                                                                                                                                        | 3.6.    | 2.3. Zdający znajduje w tekście określone informacje. | C                  | B |

## Rozumienie tekstów pisanych

## Zadanie 4.

| Wymagania ogólne                                                                                | Zadanie | Wymagania szczegółowe                                          | Poprawna odpowiedź |   |
|-------------------------------------------------------------------------------------------------|---------|----------------------------------------------------------------|--------------------|---|
|                                                                                                 |         |                                                                | Wersja arkusza     |   |
|                                                                                                 |         |                                                                | A                  | B |
| II. Rozumienie wypowiedzi.<br><br><i>Zdający rozumie [...] proste wypowiedzi pisemne [...].</i> | 4.1.    | 3.2. Zdający określa główną myśl poszczególnych części tekstu. | E                  | F |
|                                                                                                 | 4.2.    |                                                                | F                  | E |
|                                                                                                 | 4.3.    |                                                                | D                  | B |
|                                                                                                 | 4.4.    |                                                                | B                  | D |

## Zadanie 5.

| Wymagania ogólne                                                                                | Zadanie | Wymagania szczegółowe                                 | Poprawna odpowiedź |   |
|-------------------------------------------------------------------------------------------------|---------|-------------------------------------------------------|--------------------|---|
|                                                                                                 |         |                                                       | Wersja arkusza     |   |
|                                                                                                 |         |                                                       | A                  | B |
| II. Rozumienie wypowiedzi.<br><br><i>Zdający rozumie [...] proste wypowiedzi pisemne [...].</i> | 5.1.    | 3.4. Zdający określa intencje nadawcy/autora tekstu.  | A                  | B |
|                                                                                                 | 5.2.    | 3.1. Zdający określa główną myśl tekstu.              | C                  | A |
|                                                                                                 | 5.3.    | 3.3. Zdający znajduje w tekście określone informacje. | B                  | C |

## Zadanie 6.

| Wymagania ogólne                                                                                | Zadanie | Wymagania szczegółowe                                 | Poprawna odpowiedź |   |
|-------------------------------------------------------------------------------------------------|---------|-------------------------------------------------------|--------------------|---|
|                                                                                                 |         |                                                       | Wersja arkusza     |   |
|                                                                                                 |         |                                                       | A                  | B |
| II. Rozumienie wypowiedzi.<br><br><i>Zdający rozumie [...] proste wypowiedzi pisemne [...].</i> | 6.1.    | 3.3. Zdający znajduje w tekście określone informacje. | B                  | C |
|                                                                                                 | 6.2.    |                                                       | D                  | A |
|                                                                                                 | 6.3.    |                                                       | A                  | B |
|                                                                                                 | 6.4.    |                                                       | C                  | D |
|                                                                                                 | 6.5.    | 3.1. Zdający określa główną myśl tekstu.              | D                  | C |

**Zadanie 7.**

| Wymagania ogólne                                                                                | Zadanie | Wymagania szczegółowe                                                     | Poprawna odpowiedź |   |
|-------------------------------------------------------------------------------------------------|---------|---------------------------------------------------------------------------|--------------------|---|
|                                                                                                 |         |                                                                           | Wersja arkusza     |   |
|                                                                                                 |         |                                                                           | A                  | B |
| II. Rozumienie wypowiedzi.<br><br><i>Zdający rozumie [...] proste wypowiedzi pisemne [...].</i> | 7.1.    | 3.6. Zdający rozpoznaje związki pomiędzy poszczególnymi częściami tekstu. | E                  | C |
|                                                                                                 | 7.2.    |                                                                           | C                  | E |
|                                                                                                 | 7.3.    |                                                                           | A                  | B |

**Znajomość środków językowych****Zadanie 8.**

| Wymagania ogólne                                                                                                                                                          | Zadanie | Wymagania szczegółowe                                                                                                         | Poprawna odpowiedź |   |
|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------|---|
|                                                                                                                                                                           |         |                                                                                                                               | Wersja arkusza     |   |
|                                                                                                                                                                           |         |                                                                                                                               | A                  | B |
| I. Znajomość środków językowych.<br><br><i>Zdający posługuje się w miarę rozwiniętym zasobem środków językowych (leksykalnych, gramatycznych, ortograficznych) [...].</i> | 8.1.    | 1. Zdający posługuje się w miarę rozwiniętym zasobem środków językowych (leksykalnych, gramatycznych, ortograficznych) [...]. | A                  | B |
|                                                                                                                                                                           | 8.2.    |                                                                                                                               | C                  | B |
|                                                                                                                                                                           | 8.3.    |                                                                                                                               | A                  | C |
|                                                                                                                                                                           | 8.4.    |                                                                                                                               | B                  | A |
|                                                                                                                                                                           | 8.5.    |                                                                                                                               | B                  | C |

**Zadanie 9.**

| Wymagania ogólne                                                                                                                                                          | Zadanie | Wymagania szczegółowe                                                                                                         | Poprawna odpowiedź |   |
|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------|---|
|                                                                                                                                                                           |         |                                                                                                                               | Wersja arkusza     |   |
|                                                                                                                                                                           |         |                                                                                                                               | A                  | B |
| I. Znajomość środków językowych.<br><br><i>Zdający posługuje się w miarę rozwiniętym zasobem środków językowych (leksykalnych, gramatycznych, ortograficznych) [...].</i> | 9.1.    | 1. Zdający posługuje się w miarę rozwiniętym zasobem środków językowych (leksykalnych, gramatycznych, ortograficznych) [...]. | B                  | C |
|                                                                                                                                                                           | 9.2.    |                                                                                                                               | C                  | B |
|                                                                                                                                                                           | 9.3.    |                                                                                                                               | A                  | B |
|                                                                                                                                                                           | 9.4.    |                                                                                                                               | C                  | A |
|                                                                                                                                                                           | 9.5.    |                                                                                                                               | B                  | C |

**Schemat punktowania w zadaniach od 1. do 9.**

1 p. – poprawna odpowiedź.

0 p. – odpowiedź niepoprawna albo brak odpowiedzi.

## Wypowiedź pisemna

### Zadanie 10.

Po powrocie z wycieczki zorganizowanej przez biuro podróży chcesz podzielić się wrażeniami z kolegą z Anglii. W e-mailu do kolegi

- napisz, dlaczego zdecydowałeś(-aś) się na wycieczkę z biurem podróży
- opisz ciekawe miejsce, które zwiedziłeś(-aś) podczas wycieczki
- wyraż opinię na temat przewodnika wycieczki
- zrelacjonuj sytuację, która spowodowała, że powrót z wycieczki się opóźnił.

### Wymagania ogólne

- I. *Znajomość środków językowych.*  
Zdający posługuje się w miarę rozwiniętym zasobem środków językowych (leksykalnych, gramatycznych, ortograficznych) [...].
- III. *Tworzenie wypowiedzi.*  
Zdający samodzielnie formułuje krótkie, proste, zrozumiałe wypowiedzi [...] pisemne.
- IV. *Reagowanie na wypowiedzi.*  
Zdający [...] reaguje w sposób zrozumiały, adekwatnie do sytuacji komunikacyjnej [...] pisemnie.

### Wymagania szczegółowe

1. *Zdający posługuje się w miarę rozwiniętym zasobem środków językowych (leksykalnych, gramatycznych, ortograficznych) [...].*
- 5.1. *Zdający opisuje [...] miejsca [...].*
- 5.4. *Zdający relacjonuje wydarzenia z przeszłości [...].*
- 5.5. *Zdający przedstawia i uzasadnia swoje opinie [...].*
- 5.9. *Zdający opisuje doświadczenia swoje i innych.*
- 7.2. *Zdający [...] przekazuje informacje i wyjaśnienia.*

Każda wypowiedź jest oceniana przez egzaminatora w następujących kryteriach:

- treść
- spójność i logika wypowiedzi
- zakres środków językowych
- poprawność środków językowych.

### Treść

W ocenie treści bierze się najpierw pod uwagę, do ilu podpunktów polecenia zdający odniósł się w swojej wypowiedzi, a następnie ile z tych podpunktów rozwinął w zadowalającym stopniu. Za wypowiedź przyznaje się od 0 do 4 punktów, zgodnie z poniższą tabelą.

| Do ilu podpunktów<br>zdający się odniósł? | Ile podpunktów rozwinął? |      |      |      |      |
|-------------------------------------------|--------------------------|------|------|------|------|
|                                           | 4                        | 3    | 2    | 1    | 0    |
| 4                                         | 4 p.                     | 4 p. | 3 p. | 2 p. | 2 p. |
| 3                                         |                          | 3 p. | 3 p. | 2 p. | 1 p. |
| 2                                         |                          |      | 2 p. | 1 p. | 1 p. |
| 1                                         |                          |      |      | 1 p. | 0 p. |
| 0                                         |                          |      |      |      | 0 p. |

Dla przykładu, za wypowiedź zdającego, który odniósł się do 2 podpunktów i oba rozwinął, przyznaje się 2 punkty.

### Uwagi dodatkowe dotyczące oceniania treści

1. W ocenie treści egzaminator kieruje się:
  - a. nadrzędnymi ustaleniami dotyczącymi sposobu oceniania wypowiedzi podanymi w punktach 2–18 poniżej oraz przyjętymi w danej sesji egzaminacyjnej dla konkretnego zadania
  - b. w przypadku wątpliwości, rozważeniem następujących kwestii:
    - w jakim stopniu jako czytelnik czuje się poinformowany w zakresie kluczowego elementu danego podpunktu z polecenia?
    - w jaki sposób zdający realizuje dany podpunkt, np. za pomocą ilu zdań i jakich, za pomocą ilu czasowników/określników, jak złożona jest wypowiedź, jak wiele szczegółów przekazuje?
2. Należy uznać, że zdający **nie odniósł się** do podpunktu polecenia, jeśli
  - a. nie realizuje tego podpunktu
  - b. realizuje go w sposób niekomunikatywny.
3. Należy uznać, że zdający **odniósł się** do danego podpunktu polecenia, jeśli
  - a. realizuje go w sposób komunikatywny, ale w minimalnym stopniu, np.
    - **opisz ciekawe miejsce, które zwiedziłeś(-aś) podczas wycieczki.**  
*The lake was beautiful.* (jedno odniesienie)
  - b. rozbudowuje minimalną realizację podpunktu o dodatkową, komunikatywną informację, np. *The lake was big and beautiful.* (dwa odniesienia)
4. Należy uznać, że zdający **rozwinął** dany podpunkt polecenia, jeśli odniósł się do niego w sposób bardziej szczegółowy, tzn. w realizacji podpunktu można wyodrębnić
  - a. przynajmniej trzy komunikatywne, minimalne odniesienia, np.
    - **opisz ciekawe miejsce, które zwiedziłeś(-aś) podczas wycieczki.**  
*The lake was big, beautiful with flowers all around.*
  - b. jedno lub dwa bardziej rozbudowane, komunikatywne odniesienia, np.  
*This city is full of wonderful museums with amazing exhibitions.*  
*This city is full of wonderful museums and peaceful parks.*
5. W przypadku podpunktów polecenia, które składają się z dwóch członów:
  - a. jeśli zdający w minimalnym stopniu nawiązał do jednego członu, a drugiego nie zrealizował, należy uznać, że odniósł się do danego podpunktu
  - b. jeśli zdający nawiązał do obydwu członów w minimalnym stopniu, należy uznać, że odniósł się do danego podpunktu
  - c. jeśli zdający rozbudował swoją wypowiedź tylko w zakresie jednego członu, a drugiego nie zrealizował, należy uznać, że odniósł się do danego podpunktu
  - d. jeśli zdający odniósł się do obydwu członów i przynajmniej jeden z nich przedstawił w sposób bardziej szczegółowy, należy uznać, że rozwinął wypowiedź.
6. Wyrażenia takie jak np. *a lot of knowledge, go back home* są traktowane jako jedno odniesienie się do podpunktu polecenia.
7. Realizacja podpunktu polecenia za pomocą wyrażen synonimicznych lub wzajemnie wykluczających się słów/wyrażen, lub za pomocą równorzędnych słów odnoszących się do jednego aspektu jest traktowana jako jedno odniesienie, np.

- **wyraż opinię na temat przewodnika wycieczki.**

*The guide was handsome and attractive.*

*The guide was handsome and unattractive.*

8. Realizacja podpunktu polecenia przy pomocy co najmniej trzech słów/wyrażeń odnoszących się do różnych aspektów, jest uznawana za podpunkt rozwinięty, np.

- **napisz, dlaczego zdecydowałeś(-aś) się na wycieczkę z biurem podróży.**

*I chose this travel agency because it's popular, cheap and reliable.*

9. Pospolite modyfikatory występujące przed przymiotnikiem lub przysłówkiem (np. *bardzo, dość, trochę*) oraz zaimki nie są traktowane jako kolejne odniesienie do danego podpunktu polecenia.

10. Nazwy własne nie są traktowane jako kolejne odniesienie do danego podpunktu polecenia, chyba że w wyraźny sposób wnoszą dodatkowe informacje.

11. Realizację poszczególnych podpunktów polecenia ocenia się w całej wypowiedzi; odniesienia do tego samego podpunktu polecenia mogą wystąpić w różnych częściach pracy.

12. Ten sam fragment tekstu nie może być traktowany jako realizacja dwóch różnych podpunktów polecenia.

13. Dopuszczalna jest sytuacja, w której zdający traktuje poszczególne podpunkty polecenia jak zadawane pytania i tworzy wypowiedź poprzez odpowiadanie na te pytania bez przywoływania wszystkich elementów z polecenia (= wprowadzenie oraz 4 podpunkty). Wypowiedź taka nosi cechy interakcji w formie pisemnej. Taka realizacja polecenia nie prowadzi do obniżenia punktacji za treść (pod warunkiem, że w całości jest napisana w ten sposób); może natomiast skutkować obniżeniem punktacji za spójność i logikę wypowiedzi.

To, że zdający nie musi przywoływać wszystkich elementów z polecenia nie oznacza, że może pominąć kluczowe elementy danego podpunktu, np. opisując ciekawe miejsce pisze: *It was big.* – taka odpowiedź nie jest akceptowana.

14. Jeżeli zdający realizuje podpunkt polecenia w sposób niestandardowy, taki że budzi wątpliwości, wówczas wymagany jest w wypowiedzi element, który wskazuje, że ta informacja dotyczy danego podpunktu i jest logicznie uzasadniona.

15. Jeżeli zdający realizuje podpunkt polecenia, ale komunikacja jest znacznie zaburzona na skutek użycia niewłaściwej struktury leksykalnej i/lub gramatycznej, taka wypowiedź kwalifikowana jest na poziom niższy (podpunkt rozwinięty traktowany jest jako podpunkt, do którego zdający tylko odniósł się, a podpunkt, do którego zdający odniósł się, jako podpunkt niezrealizowany), np.

- **zrelacjonuj sytuację, która spowodowała, że powrót z wycieczki się opóźnił.**

*When I back home, the car stopped suddenly.* („nie odniósł się”; informacja o tym, że problem wystąpił w trakcie powrotu do domu jest niejasna; odpowiedź jest kwalifikowana na poziom niższy)

*On the way home, our bus broke down and we had to look a mechanic.* („rozwinął”; użycie czasownika „look” nie zakłóca komunikacji ze względu na kontekst zdania)

16. Dopuszcza się udzielenie przez zdającego wymijającej odpowiedzi, np. *Nie wiem, kiedy... / Nie wiem, co... / Nie wiem, dlaczego...*, jeśli odpowiedź taka spełnia warunki polecenia. Nie akceptuje się odpowiedzi nienaturalnych w danej sytuacji komunikacyjnej, np. *I don't know what place I liked.*

17. Jeżeli zdający realizuje kluczowy fragment wypowiedzi w języku polskim, uznaje się realizację podpunktu polecenia za niekomunikatywną, np.

- **napisz, dlaczego zdecydowałeś(-aś) się na wycieczkę z biurem podróży.**

*I chose the agency because they offered the best warunki. („nie odniósł się”)*

18. Jeżeli zdający używa języka polskiego we fragmencie wypowiedzi, który nie jest kluczowy do realizacji polecenia, fragment w języku polskim nie jest brany pod uwagę w ocenie treści, np.

- **napisz, dlaczego zdecydowałeś(-aś) się na wycieczkę z biurem podróży.**

*I chose the agency because they offered the best price na rynku. („odniósł się”)*

#### Zadanie 10.

Po powrocie z wycieczki zorganizowanej przez biuro podróży chcesz podzielić się wrażeniami z kolegą z Anglii. W e-mailu do kolegi

- napisz, dlaczego zdecydowałeś(-aś) się na wycieczkę z biurem podróży
- opisz ciekawe miejsce, które zwiedziłeś(-aś) podczas wycieczki
- wyraż opinię na temat przewodnika wycieczki
- zrelacjonuj sytuację, która spowodowała, że powrót z wycieczki się opóźnił.

**Hi!**

***I've just returned from a trip organised by my local travel agency.***

- **napisz, dlaczego zdecydowałeś(-aś) się na wycieczkę z biurem podróży**

5.5. Zdający wyraża i uzasadnia swoje opinie, poglądy i uczucia.

7.2. Zdający [...] przekazuje informacje i wyjaśnienia.

**Należy uznać** każdą komunikatywną odpowiedź, w której zdający wskazuje powód wyjazdu na wycieczkę zorganizowaną przez biuro podróży, np.

- wskazuje zalety wyjazdu z biurem podróży / wady organizowania wyjazdu samodzielnie, np. *I decided on a package tour because I didn't have to worry about anything.* LUB
- informuje, dlaczego wybrał właśnie to biuro, np. *I chose XYZ agency because they are the best; My friend went with them last year and told me that everything was perfect.* LUB
- przedstawia inne okoliczności swojej decyzji, np. *The trip was a present for my birthday so I had no choice;*

Akceptowane są zarówno wyjazdy na imprezy objazdowe, jak i pobytowe; krajowe lub zagraniczne.

Akceptowana jest taka realizacja tego podpunktu polecenia, z której wynika powód wyjazdu z biurem podróży, np. *I went with them because meals were included; I made the decision because it was a journey by bus.*

Jeśli zdający podaje powód, który może być uzasadnieniem wyjazdu z biurem podróży, ale nie wynika to z pracy, taka realizacja tego podpunktu polecenia jest kwalifikowana na poziom niższy, np. *The hotel was great.* („nie odniósł się”); *Meals were included and there was a great variety of food and drink.* („odniósł się”); *It was an amazing trip! Travel agency organised it perfectly!* („nie odniósł się”)

Spójniki *so, because* nie są wymagane, jeżeli podane uzasadnienie jest naturalnym powodem wyboru wyjazdu z biurem podróży, np. *They offered a great price and many attractions; They are the best in the country and I always travel with them; This agency*

*offered us the best deal*; LUB opis oferty biura zawiera element, który zachęcił zdającego do zainteresowania się nią np. *The hotel in their leaflet was really beautiful, with an exotic garden around*. LUB dzięki skorzystaniu z oferty biura zdający nie musiał zajmować się organizacją wyjazdu, np. *Everything was included in the price: meals, place to sleep and a guide*.

Jeżeli zdający podaje powód wycieczki z biurem podróży, która dopiero się odbędzie, taka realizacja tego podpunktu polecenia kwalifikowana jest na poziom niższy, np. *I'll go with Sun Travel agency because I know them*. („nie odniósł się”) Taka realizacja powoduje także zakłócenie spójności tekstu.

Podanie nazwy biura podróży nie jest traktowane jako oddzielne odniesienie się do tego podpunktu polecenia, np. *I chose „Kujawiaczek”/”Blue Travel” because they are cheap and reliable*. („odniósł się”)

Akceptowane jest podanie powodu wyjazdu z biurem podróży w czasie teraźniejszym, np. *It was the best option. I do not know the language and English customs*.

Nie akceptuje się odpowiedzi, w której zdający nie podaje powodu wyjazdu z biurem podróży, np.

- przedstawia swoje wrażenia z wyjazdu, np. *I enjoyed the trip very much*.
- podaje powód wyjazdu na wycieczkę, która nie była zorganizowana przez biuro podróży, np. *I decided to organize my trip myself, because it's cheaper*.
- podaje powód, który nie wskazuje na konieczność zaangażowania biura podróży, np. *Travelling is good for tolerant people; I chose this trip because I wanted to go abroad*.

| nie odniósł się                                                                                         | odniósł się                                                                                                                    | odniósł się i rozwinął                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                |
|---------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <p>I spent 2 weeks on this trip.</p> <p>I went on this trip because I wanted to see many landmarks.</p> | <p>I went with them because they planned the trip and I got a discount.</p> <p>I saw their ad and decided to go with them.</p> | <p>We have travelled with “Super Travel” many times so far and we were always satisfied with their service so my choice was obvious.</p> <p>I asked my parents to buy that trip for me because my friend had already had the tour arranged and we wanted to spend that time together.</p> <p>I have to say that travelling with a travel agency is much better than travelling alone. All you have to do is to pay them and they will make many trips and organize accommodation.</p> |

• **opisz ciekawe miejsce, które zwiedziłeś(-aś) podczas wycieczki**

5.1. Zdający opisuje [...] miejsca [...].

**Należy uznać** każdą komunikatywną wypowiedź, w której zdający opisuje jedno z miejsc zwiedzonych w czasie wycieczki, np.

- kraj, np. *France is a beautiful country with a long and fascinating history.*
- miejscowość, np. *During the trip we visited a beautiful village on a seashore; In Miami there was a long beach.*
- konkretną atrakcję, np. *The Museum of Science is an amazing place, full of exhibits you can play with.*

Za **opis** uznaje się odniesienie do jakiegokolwiek cechy danego miejsca, np.

- wielkości, np. *Zadar is a small town with many narrow streets.*
- wyglądu, położenia geograficznego, np. *The lake is surrounded by forest; Antalya is in the south of Turkey.*
- atmosfery, np. *The people in Barcelona are very friendly. The inhabitants were singing and dancing all the time; The biggest attraction on the trip was Nottingham Carnival. I felt wonderful there. It was crowded with people and everybody was having fun.*
- obiektów, które się tam znajdują, np. *There are many museums.*
- faktów, które wskazują na wygląd/cechę charakterystyczną, np. *The town was built in the 15th century.*

Podanie nazwy opisywanego miejsca/miejscowości, nie jest uznawane za realizację tego podpunktu polecenia, np. *During the trip we visited Lake Como.* („nie odniósł się”) ALE *During the trip we visited amazingly beautiful Lake Como.* („odniósł się”)

Nie jest wymagane podanie nazwy zwiedzanego miejsca. Jeśli nazwa jest podana, nie jest traktowana jako oddzielne odniesienie się do tego podpunktu polecenia. np. *We stopped near a big waterfal called Marmara Falls.* („odniósł się”)

Akceptowana jest taka realizacja tego podpunktu polecenia, w której zdający opisuje miejsce używając przymiotników oceniających, np. *The river we crossed looked amazing/fantastic.*

Wyrażenie opinii o tym miejscu nie jest uznawane za opis, np. *Rome is the best place in Italy* („odniósł się”), ale jest uznawane jako element rozwijający, np. *The best place I visited was the Eiffel Tower. It was very high and I was excited; My favourite place was a Museum of Science. There were many interesting objects.* („rozwinął”)

Podanie faktów, które nie wskazują na wygląd/cechę charakterystyczną odwiedzonego miejsca, nie jest uznawane za realizację tego podpunktu polecenia, ale jest traktowane jako element rozwijający (pod warunkiem, że w pracy znajduje się jakiś element opisu tego miejsca). *We visited London, the capital of England.* („nie odniósł się”) ALE *We visited London, the capital of England, and its amazing museums.* („rozwinął”)

Jeśli zdający opisuje odwiedzone miejsce poprzez podanie nazw własnych obiektów, które się w nim znajdują, taka realizacja tego podpunktu polecenia jest traktowana jako jedno odniesienie, np. *In Scotland you can see the Edinburgh Castle, the Holyrood House and the Cathedral. They are beautiful.* („odniósł się”)

Jeśli zdający przedstawia przebieg swojego wyjazdu lub pobytu w danym miejscu, informując o zwiedzonych miejscach, ale nie opisuje żadnego z tych miejsc, taka realizacja

tego podpunktu polecenia jest kwalifikowana na poziom niższy, np. *In France we first went to a museum and then visited the castles of French kings.* („odniósł się”) Opis pobytu w danym miejscu może być elementem rozwijającym, pod warunkiem, że w pracy znajduje się jakiś element opisu tego miejsca, np. *In London we first visited a church and then went across a wooden centuries-old bridge.* („rozwinął”)

Nie akceptuje się odpowiedzi, w której zdający nie uwzględnia opisu żadnego ze zwiedzanych miejsc, np.

- podaje jedynie nazwę miejsca zwiedzonego w czasie wyjazdu, np. *I liked the Museum of Science.*
- wyraża opinię o zwiedzonym miejscu, która nie zawiera elementów opisu, np. *I love London. It's my favourite place on Earth.*

| nie odniósł się                                                  | odniósł się                                                           | odniósł się i rozwinął                                                                                                                                        |
|------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| I enjoyed the festival very much because the tickets were cheap. | Rome is my favourite place. I like it because it's sunny.             | My favourite place on the way was a big waterfall. It was situated among trees and beautiful rocks.                                                           |
| During the trip I visited British Museum.                        | During the trip we visited a spectacular palace which I enjoyed most. | I was thrilled to see the ruins of an ancient theatre. It was huge. It's hard to imagine how marvellous it looked in its golden era.                          |
|                                                                  |                                                                       | On the way to Poland we stopped at the lake and I fell in love with it. It wasn't big but the colour of the water and all the swans on it made us speechless. |

#### • wyraż opinii na temat przewodnika wycieczki

##### 5.5. Zdający wyraża i uzasadnia swoje opinie, poglądy i uczucia.

**Należy uznać** każdą komunikatywną odpowiedź, w której zdający wyraża opinię na temat przewodnika, np.

- wyraża swój stosunek emocjonalny do osoby, która była przewodnikiem, np. *I didn't like the man who looked after us.*
- podaje przynajmniej jedną cechę przewodnika, która mu się podobała / nie podobała, np. *He was always on time which shows that he is professional; Our guide always shouted when I was late and I hated it.*

Nie jest konieczne użycie słowa *guide*. Zdający może wyrazić opinię o osobie, która zajmowała się / opiekowała się grupą podczas całego wyjazdu lub oprowadzała grupę podczas pobytu w jednym ze zwiedzanych miejsc, np. *The man who showed us around Milan was amazing. He had a lot of knowledge and was so handsome!*

Jeśli zdający używa niewłaściwego słowa na określenie przewodnika, np. *travel agent, assistant, conductor*, lub nie wynika z pracy, że opis dotyczy przewodnika, taka realizacja tego podpunktu polecenia jest kwalifikowana na poziom niższy, np. *Our pilot was very patient*

*and knew amazing facts about the city.* („odniósł się”); *He was friendly and smiled a lot.* („nie odniósł się”)

Jeżeli zdający przekazuje fakty dotyczące przewodnika lub opisuje go, np. *He talked to us in English; Our guide was from Italy; Mark, our tour leader, had dark hair; The person who looked after us was very young, I think he was in his 20s; Our tour guide talked a lot;* taka realizacja tego podpunktu polecenia nie jest akceptowana. Informacje o przewodniku są traktowane jako element rozwijający, pod warunkiem, że w pracy zawarta jest opinia, np. *It was fascinating to listen to him. He lived in Italy so he could tell us many interesting things* („rozwinął”)

Jeśli opis przewodnika lub przedstawione fakty na jego temat wskazują na pozytywną lub negatywną opinię, taka realizacja tego podpunktu jest akceptowana, np. *Our guide was really impolite and knew very little about the place; Our guide had a lot of knowledge.*

Jeśli zdający podaje opinie innych osób na temat przewodnika i nie odnosi się do tych opinii, taka realizacja tego podpunktu jest kwalifikowana na poziom niższy.

Jeśli zdający pisze o przewodniku w formie książkowej lub elektronicznej, zamiast o osobie, która zajmowała się grupą w trakcie wycieczki, taka realizacja tego podpunktu jest kwalifikowana na poziom niższy. Warunkiem zaakceptowania takiej realizacji jest wyrażenie przez zdającego opinii o przewodniku, z którego korzystał.

Nie akceptuje się odpowiedzi, w której zdający nie wyraża opinii o przewodniku, np.

– opisuje go w sposób, który nie jest wyrażeniem opinii, np. *Our tour guide often told us about his dog; Tomek, our guide, had a big nose.*

| nie odniósł się                                          | odniósł się                                                            | odniósł się i rozwinął                                                                                                                       |
|----------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| We played chess with our guide.                          | I appreciated his skills. He was a good tour guide.                    | The tour guide we had was an angry and unpleasant man. His jokes were very sarcastic.                                                        |
| The guide wanted to give us more free time.              | Our guard was great. She knew funny facts about the places we visited. | We loved our guide at once. She had a specific sense of humour and spoke four languages fluently. I admired her style too.                   |
| The guide showed us the museum and took us to the beach. | The guide was amazing and he talked in an interesting way.             | Mark, our tour leader, was really handsome and he talked about history of the country in a fascinating way. I could listen to him for hours. |

- zrelacjonuj sytuację, która spowodowała, że powrót z wycieczki się opóźnił

#### 5.4. Zdający relacjonuje wydarzenia z przeszłości.

**Należy uznać** każdą komunikatywną odpowiedź, w której zdający opisuje sytuację, która spowodowała opóźniony powrót z wycieczki, np.

- relacjonuje sytuację, która spowodowała opóźniony wyjazd, np. *When we were returning, our bus left 10 minutes late, and then, after half an hour we had to go back to London. We came home very late.*
- podaje powód opóźnienia, np. *We arrived home two hours late because there was a long traffic jam; The weather was very windy and our plane couldn't take off.*

Akceptowane jest spóźnienie związane z wycieczką, która miała miejsce podczas wyjazdu.

Akceptowana jest realizacja tego podpunktu polecenia poprzez opis własnego spóźnienia na miejsce zbiórki, np. *Last day I arrived late at the coach station because my taxi driver went to the wrong place.*

Opisanie okoliczności opóźnionego wyjazdu lub podanie szczegółów na temat spóźnienia jest akceptowane jako realizacja tego podpunktu polecenia, np. *Our plane back home took off 3 hours late from Heathrow.* („rozwinął”)

Jeśli zdający opisuje sytuację, która mogła spowodować opóźniony powrót z wycieczki, ale nie wynika to z pracy, taka realizacja tego podpunktu polecenia jest kwalifikowana na poziom niższy, np. *While we were shopping in a small town on the way, two of our tourists couldn't find our bus for 20 minutes.* („odniósł się”)

Jeśli zdający opisuje sytuację, w której wystąpiło spóźnienie, ale nie wiadomo, że chodzi o powrót do domu / spóźnienie w drodze powrotnej z wycieczki, taka realizacja tego podpunktu polecenia jest kwalifikowana na poziom niższy, np. *On Monday I was two hours late because my watch had stopped.* („odniósł się”)

Jeśli zdający opisuje sytuację dotyczącą opóźnienia w drodze powrotnej, ale używa czasu teraźniejszego, taka realizacja tego podpunktu polecenia jest kwalifikowana na poziom niższy, np. *We come to the airport and we hear that the plane is delayed.* („odniósł się”)

Nie akceptuje się odpowiedzi, w której zdający nie przedstawia sytuacji, która spowodowała opóźniony powrót/wyjazd, np.

- informuje o spóźnieniu, ale nie informuje, co było jego powodem, np. *We came to Poland seven hours late. It was horrible!*
- opisuje podróż powrotną bez żadnych zakłóceń, np. *While we were coming back home, we were watching films.*
- opisuje powrót z wycieczki bez odniesienia do spóźnienia, np. *My parents were waiting for me at the airport when I came back!*

| nie odniósł się                                               | odniósł się                                                      | odniósł się i rozwinął                                                                                                          |
|---------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| We were earlier than we thought because the weather was good. | Our driver got lost somewhere in Austria so we travelled longer. | It was very stormy over the airport and the wind blew violently so our plane was cancelled. We returned to Poland the next day. |
| Our return was delayed and everybody was angry.               | The plane was delayed so we had to wait at the airport.          | We arrived in Warsaw three hours later than expected because there                                                              |

|  |  |                                       |
|--|--|---------------------------------------|
|  |  | had been an accident on the motorway. |
|--|--|---------------------------------------|

**Spójność i logika wypowiedzi**

W ocenie spójności bierze się pod uwagę, czy i w jakim stopniu tekst funkcjonuje jako całość dzięki jasnym powiązaniom (np. leksykalnym, gramatycznym) wewnątrz zdań oraz między zdaniami/akapitami tekstu. W ocenie logiki wypowiedzi bierze się pod uwagę, czy i w jakim stopniu wypowiedź jest klarowna (np. czy nie jest jedynie zbiorem przypadkowo zebranych myśli).

|             |                                                                                                                                   |
|-------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <b>2 p.</b> | wypowiedź jest w całości lub w znacznej większości spójna i logiczna zarówno na poziomie poszczególnych zdań, jak i całego tekstu |
| <b>1 p.</b> | wypowiedź zawiera usterki w spójności/logice na poziomie poszczególnych zdań oraz/lub całego tekstu                               |
| <b>0 p.</b> | wypowiedź jest w znacznej mierze niespójna/nielogiczna; zbudowana jest z trudnych do powiązania w całość fragmentów               |

**Dodatkowe uwagi dotyczące spójności**

1. W ocenie spójności należy rozważyć poziom spójności tekstu, zarówno na poziomie poszczególnych zdań, jak i całego tekstu, w stosunku do jego długości. Jedna bądź dwie usterki w dłuższym tekście to nie to samo, co jedna bądź dwie usterki w spójności w tekście bardzo krótkim. Nie należy jednak bezpośrednio przeliczać liczby usterek na odpowiednią liczbę punktów.
2. Zaburzenie spójności i/lub logiki może wynikać na przykład z:
  - braku połączenia tekstu piszącego z podanym początkiem
  - braku połączenia między częściami tekstu; odwoływanie się do czegoś, co nie jest wcześniej wspomniane
  - nieuzasadnionego użycia czasowników w różnych czasach gramatycznych (przeskakiwania z jednego czasu gramatycznego na inny)
  - błędów językowych i/lub ortograficznych, które powodują, że odbiorca gubi się, czytając tekst
  - poważnych zakłóceń komunikacji w tekście w wyniku błędów językowych
  - braku logiki w tekście, np. przytoczenia argumentu, który jest sprzeczny z ogólnie przyjętymi zasadami rozumowania. (jeśli nie ma w pracy żadnego uzasadnienia/kontekstu, który tłumaczyłby taką właśnie realizację danego podpunktu)
3. Zdający nie musi realizować podpunktów polecenia w kolejności, w jakiej są wymienione w zadaniu. Sama zmiana kolejności nie może być podstawą do obniżenia punktacji za spójność i logikę wypowiedzi.
4. Brak podziału na akapity nie prowadzi automatycznie do obniżenia punktacji za spójność i logikę wypowiedzi.
5. Brak powiązania między rozwinięciem napisanym przez zdającego a zdaniem wprowadzającym i/lub kończącym podanym w arkuszu może być podstawą do obniżenia punktacji za spójność i logikę wypowiedzi.

6. Jeżeli w pracy nie są zaznaczone żadne błędy w spójności/logice, należy przyznać 2 punkty w tym kryterium.
7. Jako usterki w spójności/logice egzaminator oznacza te fragmenty, w których gubi się, czytając tekst. Błędy językowe i ortograficzne mogą powodować zaburzenie spójności i logiki, ale wiele zależy od kontekstu wypowiedzi. Ten sam błąd może w mniejszym lub większym stopniu zaburzać zrozumienie tekstu. Może on wpływać na ocenę spójności i logiki i/lub przekazania komunikatu.
8. Błędy logiczne mogą często wynikać z niewystarczającego kontekstu w treści pracy, braku kluczowego elementu do uzasadnienia stwierdzenia, które samo w sobie jest sprzeczne z zasadami logiki.
9. Słowa napisane po polsku lub w języku innym niż język egzaminu egzaminator zaznacza jako błędy w spójności, jeśli w znacznym stopniu utrudniają zrozumienie komunikatu. Jeśli komunikacja nie jest zaburzona, podkreśla je jedynie jako błędy językowe.
10. Jeśli praca (lub jej obszerne fragmenty) jest w znacznej większości niespójna/ niekomunikatywna/niezrozumiała dla odbiorcy, egzaminator może zaznaczyć całość pracy (lub dany fragment) „pionową falą” na marginesie i nie podkreślać poszczególnych zaburzeń. Jednocześnie w takiej pracy oznacza się błędy.

### Zakres środków językowych

W ocenie zakresu środków językowych bierze się pod uwagę zróżnicowanie struktur leksykalno-gramatycznych użytych w wypowiedzi.

|             |                                                                                                                                                        |
|-------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <b>2 p.</b> | zadowalający zakres środków językowych; oprócz środków językowych o wysokim stopniu pospolitości w wypowiedzi występuje kilka precyzyjnych sformułowań |
| <b>1 p.</b> | ograniczony zakres środków językowych; w wypowiedzi użyte są głównie środki językowe o wysokim stopniu pospolitości                                    |
| <b>0 p.</b> | bardzo ograniczony zakres środków językowych; w wypowiedzi użyte są wyłącznie najprostsze środki językowe                                              |

1. Zadowalający zakres środków językowych odnosi się do środków leksykalno-gramatycznych ujętych w zakresie struktur w *Informatorze*, których znajomości można oczekiwać od absolwenta szkoły ponadgimnazjalnej na poziomie B1.
2. Pod pojęciem „precyzyjne sformułowania” rozumie się wyrażanie myśli z wykorzystaniem słownictwa swoistego dla tematu i unikanie wyrazów oraz struktur o wysokim stopniu pospolitości, takich jak *miły*, *interesujący*, *fajny*. W precyzji wyrażania myśli mieści się również charakterystyczny dla danego języka sposób wyrażania znaczeń, np. stosowanie typowych dla danego języka związków wyrazowych oraz struktur gramatycznych precyzyjnie pasujących do danej sytuacji komunikacyjnej.

**Poprawność środków językowych**

W ocenie poprawności środków językowych bierze się pod uwagę błędy gramatyczne, leksykalne i ortograficzne oraz ich wpływ na komunikatywność wypowiedzi.

|             |                                                                                                                                                                                           |
|-------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <b>2 p.</b> | <ul style="list-style-type: none"> <li>• brak błędów</li> <li>• nieliczne błędy niezakłócające komunikacji lub sporadycznie zakłócające komunikację</li> </ul>                            |
| <b>1 p.</b> | <ul style="list-style-type: none"> <li>• liczne błędy niezakłócające komunikacji lub czasami zakłócające komunikację</li> <li>• bardzo liczne błędy niezakłócające komunikacji</li> </ul> |
| <b>0 p.</b> | <ul style="list-style-type: none"> <li>• liczne błędy często zakłócające komunikację</li> <li>• bardzo liczne błędy czasami lub często zakłócające komunikację</li> </ul>                 |

W ocenie poprawności środków językowych bierze się pod uwagę orientacyjny stosunek liczby błędów do długości tekstu stworzonego przez zdającego (nie ma potrzeby liczenia wyrazów i błędów). „Liczne” błędy w przypadku tekstu bardzo krótkiego to nie to samo, co „liczne” błędy w przypadku tekstu dłuższego.

**Sposób oznaczania błędów**

Błędy oznacza się tylko w wypowiedzi zdającego, stosując oznaczenia podane w tabeli; nie oznacza się rodzaju błędu na marginesie.

| rodzaj błędu                                  | sposób oznaczania                           | przykład                                  |
|-----------------------------------------------|---------------------------------------------|-------------------------------------------|
| błąd językowy (leksykalny, gramatyczny)       | podkreślenie linią prostą                   | Marek <u>lubić</u> czekoladę.             |
| błąd językowy spowodowany brakiem wyrazu      | znak √ w miejscu brakującego wyrazu         | Marek √ czekoladę.                        |
| błąd ortograficzny                            | otoczenie słowa kołem                       | Słońce <u>gżeje</u> .                     |
| błąd językowy i ortograficzny w jednym słowie | podkreślenie linią prostą i otoczenie kołem | Słońce <u>gzać</u> w lecie.               |
| błędy w spójności / logice                    | podkreślenie linią falistą                  | Założyłem kurtkę, <u>bo było goraco</u> . |

Błędy ortograficzne zmieniające znaczenie wyrazu są traktowane jako błędy językowe i oznaczane poprzez podkreślenie wyrazu linią prostą.

Nie oznacza się błędów interpunkcyjnych.

Usterki w spójności i logice występujące pomiędzy akapitami mogą być zaznaczane „pionową falą” na marginesie.

## Uwagi dodatkowe

1. Wypowiedź jest oceniana na 0 punktów we wszystkich kryteriach, jeżeli jest
  - w całości nieczytelna (pod pracą zapisuje się „praca w całości nieczytelna”, a na karcie odpowiedzi zaznacza 0 punktów w każdym kryterium) LUB
  - całkowicie niezgodna z poleceniem (pod pracą zapisuje się „praca całkowicie niezgodna z poleceniem”, a na karcie odpowiedzi zaznacza się 0 punktów w każdym kryterium) LUB
  - niekomunikatywna dla odbiorcy, np. w całości napisana fonetycznie (pod pracą zapisuje się „praca całkowicie niekomunikatywna”, a na karcie odpowiedzi zaznacza się 0 punktów w każdym kryterium).
2. Praca, która zawiera fragmenty odtworzone z podręcznika, zadania zawartego w arkuszu egzaminacyjnym lub innego źródła, w tym internetowego, lub przepisane od innego zdającego, jest uznawana za niesamodzielną.
3. Jeżeli praca zawiera fragmenty na zupełnie inny temat, wyuczone na pamięć lub fragmenty całkowicie nienawiązujące do polecenia, a jednocześnie zaburzające spójność i logikę tekstu, są one otaczane kołem i nie są brane pod uwagę przy liczeniu wyrazów i ocenie zakresu środków językowych i poprawności środków językowych.
4. Jeżeli za wypowiedź przyznano 0 punktów w kryterium treści, we wszystkich pozostałych kryteriach przyznaje się również 0 punktów.
5. Jeżeli za wypowiedź przyznano 1 punkt w kryterium treści, we wszystkich pozostałych kryteriach można również przyznać maksymalnie po 1 punkcie.
6. Jeżeli wypowiedź zawiera 60 wyrazów lub mniej, jest oceniana wyłącznie w kryterium treści. W pozostałych kryteriach przyznaje się 0 punktów. W takich pracach nie oznacza się błędów.
7. Wyrazy zapisane przy użyciu skrótów, np. *4U*, *bfr sql*, należy oznaczyć jako błędy ortograficzne.
8. W ocenie poprawności środków językowych w wypowiedziach zdających ze stwierdzoną dysleksją nie bierze się pod uwagę błędów ortograficznych. Błąd ortograficzny zmieniający znaczenie wyrazu w pracy zdającego z opinią o dysleksji to błąd językowy. Jest on brany pod uwagę w ocenie poprawności językowej.  
Zasady te obowiązują również w ocenie prac zdających z dysgrafią, dysortografią, afazją, z zaburzeniami komunikacji językowej, mózgowym porażeniem dziecięcym, a także prac zdających, którzy korzystali z pomocy nauczyciela wspomagającego oraz prac pisanych na komputerze.
9. Zdający może używać oryginalnej pisowni w obcojęzycznych nazwach geograficznych, nazwach obiektów sportowych, gazet, zespołów muzycznych, programów telewizyjnych, tytułach, pod warunkiem że podaje wyjaśnienie w języku egzaminu, tak aby informacja była komunikatywna dla odbiorcy. Z tekstu musi wynikać, że jest mowa o gazecie, filmie, grupie muzycznej itd. lub musi wystąpić określenie *film*, *band*, np. *film „M jak miłość”*, *„Świat Dysku” magazine*.  
Jeżeli zdający podaje nazwę w języku innym, niż zdawany i nie podaje objaśnienia, całe wyrażenie jest podkreślane linią prostą i traktowane jako jeden błąd językowy, np. *I read Nowe Horyzonty*. – 1 błąd językowy. Oprócz tego całe wyrażenie podkreślane jest linią falistą i traktowane jako błąd w spójności. Jeśli użycie tej nazwy jest kluczowe dla realizacji polecenia, ta informacja nie jest uwzględniana w ocenie treści.
10. Praca w brudnopisie jest sprawdzana, jeżeli słowo *Brudnopis* przekreślono i obok zostało napisane *Czystopis*.

11. Jeżeli zdający umieścił w pracy adnotację *ciąg dalszy w brudnopisie* i zakreślił, która część jest czystopisem, to ta część podlega ocenie.

### Uwagi dotyczące zasad liczenia słów w wypowiedziach zdających

1. Liczone są słowa oddzielone spacją, np. *at home* (2 słowa), *for a change* (3 słowa), *1780* (1 słowo), *10.01.2015* (1 słowo), *10 January 2015* (3 słowa).
2. Formy skrócone (*don't*, *can't*, *isn't*, *haven't* itd.) liczone są jako jedno słowo.
3. Jako jeden wyraz liczone są
  - słowa łączone dywizem, np. *well-built*, *twenty-four*
  - oznaczenia, symbole literowe, bez względu na liczbę liter, np. *SMS/sms*
  - adres mailowy lub internetowy oraz numer telefonu.
4. Podpis XYZ nie jest uwzględniany w liczbie słów.
5. Nie uznaje się i nie uwzględnia w liczbie słów symboli graficznych używanych w Internecie (np. „buźki”).
6. Uwzględnia się w liczbie słów wyrazy w języku innym niż język egzaminu np. *I read Nowe Horyzonty*. – 4 słowa.